

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

NARKBHUTPARITAT JOURNAL

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2564 Vol. 13 No. 3 September - December 2021

Received: June 23, 2021

Revised: October 8, 2021

Accepted: December 18, 2021

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

Leadership of School Administrator According to Viewpoint of Teachers under
The Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3

ปาจริย์ สุวรรณคีรี*

ละมุน รอดขวัญ

อัจฉราพรรณ พุ่มผกา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: p.suwankeeree.p@gmail.com

Pajaree Suwankeeree *

Lamun Rodkhwan

Aujcharapun Pumpaka

Faculty of Humanities and Social Sciences, Southern College of Technological

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2562 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ และ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบของ Fisher's Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงานต่างกันล้วนมีทัศนะต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกัน แต่ขนาดของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่ามีปัญหาทุกด้าน โดยแต่ละด้านจะมีปัญหาและข้อเสนอแนะที่ต่างกันไป

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหาร; ทัศนะของครู

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the school administrators' leadership according to viewpoints of teachers 2) compare the school administrators' leadership qualities varied by gender, age, professional experience and school size in the viewpoints of teachers and 3) explore the problems and suggestions about the school administrators' leadership. A stratified random sampling was selected. The samples were 310 primary school teachers under the office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3 in the Academic Year 2019. The research instrument was a survey questionnaire comprising three parts. The first part required the respondents' personal information. The second part had 48 questions in a questionnaire of five-rating scale concerning the school administrators' leadership in viewpoint of teachers. The third part was the open-ended question about problems and suggestions. The reliability value of the questionnaire was .98. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, F-test, and Fisher's least significant difference (LSD) test.

The results were as follows: 1) The school administrators' leadership according to viewpoint of teachers both in the overall picture and in all individual aspects were at high levels. 2) In the perception of teachers, the school administrators' leadership qualities were varied by gender, age and professional experience, but not by school size. 3) Problems and suggestions found that there were problems in every aspect. Each side had different problems and suggestions.

Keyword: Administrators' leadership; Viewpoint of teachers, Attitude of Teachers

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการและรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ พร้อมทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องอาศัยคนที่มีคุณภาพเป็นประการสำคัญ ประเทศที่ประชากรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ ก็จะสามารถประสบความสำเร็จในการพัฒนาเกือบทุกด้าน การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ถ้าสถานศึกษาขาดคุณภาพ เสื่อมโทรมลง จะทำให้คุณภาพประชากรและกำลังคนของประเทศตกต่ำลง ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นการสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาประเทศนี้จะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 ซึ่ง Office of the National Education Commission. (2002, p. 8) ระบุว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิต ในสังคม ได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ด้านของประเทศ” (Choemmongkol, 2007, p. 1)

คุณภาพของสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีความพอใจและมีความสุขในการทำงาน การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น มักขึ้นกับลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำและการใช้อำนาจของผู้บริหาร ในการใช้อิทธิพลที่ทำให้ครูยินยอมทำตามความต้องการของตน (Thamthong, 2011, p. 1) ผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารงาน เพราะผู้นำเป็นตัวแทนองค์กร เป็นจุดรวมพลังของบุคคลในองค์กร เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจจากสมาชิกในแต่ละสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่นำพาหมู่คณะให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้อำนาจที่เขามีในการโน้มน้าวและกระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ (Kajornnan, 2009, p. 120)

ภาวะผู้นำจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของโรงเรียน ผู้นำจึงควรมีบทบาทในการเป็นผู้รับรู้ ผู้ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวกเพื่อให้สมาชิกในหน่วยงานได้ใช้ความสามารถ ของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด Likert (1961, as cited in Thamthong, 2011, p. 2) ประสิทธิภาพขององค์กร อาจจะพิจารณาได้จากความพึงพอใจของสมาชิกในหน่วยงานนั้น ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ กล่าวคือ ต้องเป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรม และเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน ศิลปะของบุคคลหนึ่งที่สามารถโน้มน้าวให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคนได้ แสดงพฤติกรรมตนเองตามที่ผู้นำประสงค์ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เพื่อให้บรรลุไปตามเป้าหมายของส่วนรวม หรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข (Bunphirom 2009, p. 230) และเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จต่อองค์กรนั่นเอง

ทว่าปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานคงปฏิเสธไม่ได้ว่าส่วนหนึ่งนั้นต้องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวหลักในการดำเนินการ เพื่อสร้างคุณภาพของการศึกษาในสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาเป็นที่บ่มเพาะและจัดการศึกษาให้แก่คนในชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นทั้งผู้นำทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ภาวะผู้นำและใช้ความสามารถในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ภาวะผู้นำจึงส่งผลต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารที่รู้จักใช้ภาวะผู้นำก็สามารถนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อไปสภาพของการศึกษา ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา Wisalaporn (2003, as cited in Topinchai, 2013, p. 2) ทั้งนี้ความก้าวหน้าและความสำเร็จของ

สถานศึกษา นอกจากจะขึ้นอยู่กับผลงานโดยส่วนรวมของทุกฝ่ายแล้ว ยังขึ้นอยู่กับตัวผู้นำ และผู้นำนั้นต้องเป็นผู้แสดง พฤติกรรม ที่ทำให้ครูปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ Kueakul (1987, as cited in Topinchai, 2013, p. 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีโรงเรียนในการกำกับดูแลติดตาม ผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหมด 235 โรงเรียน โดยจำแนกเป็น 6 อำเภอ ประกอบไปด้วย อำเภอเชียรใหญ่ 33 โรงเรียน อำเภอปากพนัง 53 โรงเรียน อำเภอหัวไทร 38 โรงเรียน อำเภอชะอวด 52 โรงเรียน อำเภอจุฬาภรณ์ 19 โรงเรียน และอำเภอร่อนพิบูลย์ 40 โรงเรียน ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่เป้าหมายให้ผู้เรียน เป็นคนดี คนเก่งและมีสุข เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ที่มีการแข่งขันด้าน การศึกษาที่เพิ่มสูง และยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษา พ.ศ.2555 - 2558 โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท บนพื้นฐานที่ว่าประชาชนที่เข้มแข็งและมีความรู้คือ ทูตที่มีพลังในการต่อสู้กับความยากจน โดยจัดการศึกษาที่มี คุณภาพสำหรับเด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทุกคนให้เท่าเทียมกันทั้งในเมืองและชนบท

อย่างไรก็ตาม จากรายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2558 และ ปีการศึกษา 2559 ปรากฏว่า โรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเชียรใหญ่ ส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่าโรงเรียนอื่นหลาย ๆ โรงเรียน ที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการขาดภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน จึงส่งผลกระทบต่อ คุณภาพของการศึกษาโดยรวม เช่นผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจ ทั้งงานการบริหารและงานวิชาการ พร้อมทั้งไม่มีภาวะผู้นำทางการบริหาร ครูไม่ให้ความเคารพ และผู้บริหารสั่งการครูไม่ได้เท่าที่ควร และยังพบปัญหา อีกประการ กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่แล้วเป็นกลุ่มบุคคลในพื้นที่และได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารต่อเนื่อง มาเป็นระยะเวลาหลายปี จึงมักจะบริหารงานด้วยระบบการบริหารงานแบบเดิม ๆ ตามความคุ้นเคย ไม่ค่อย ยอมรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ และมีความเข้าใจในสภาวะการศึกษาในปัจจุบันยังน้อยไป (Kuesa, 2012, p. 3) ซึ่ง ปัญหาเหล่านี้ อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ เท่าเทียมกับทุกโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเป็นมูลเหตุจูงใจสำคัญที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อ นำเสนอผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ให้สามารถพัฒนางานหรือ องค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า เท่าทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคปัจจุบัน และนำไปสู่การ หาแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ให้ตรงตาม มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 1,657 คน กลุ่มตัวอย่างได้มา โดยการเปิดตารางกำหนดกลุ่มตารางตามแนวคิดของ Krejcie & Morgan (1970 as cited in Ekakul, 2000, p. 53) ทำการสุ่มแบบแบ่ง ชั้นและกำหนดสัดส่วน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการมีความคิดริเริ่ม มี 6 ข้อ 2) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข มี 7 ข้อ 3) ด้านการยอมรับนับถือ มี 10 ข้อ 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ มี 7 ข้อ 5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ มี 5 ข้อ 6) ด้านการประสานงาน มี 6 ข้อ และ 7) ด้านการเข้าสังคม มี 7 ข้อ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนเพื่อ ตรวจสอบปรากฏว่ามีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี ความสอดคล้อง IOC มีค่าอยู่ในช่วง 1.00 ทั้ง 7 ด้าน และ วิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha โดยการทำการทดลองใช้กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 แยกตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการมีความคิดริเริ่มมี 0.89 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข 0.87 ด้านการยอมรับนับถือ 0.95 ด้านการให้ความช่วยเหลือ 0.93 ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 0.90 ด้านการประสานงาน 0.90 และด้านการเข้าสังคม 0.92

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และ นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้งแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลอีกครั้ง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 2. ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม (F) 3. ค่าความแตกต่างสถิติทดสอบของ Fisher's Least Significant Difference (LSD)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาก้าวหน้าของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สามารถสรุป ได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการเข้าสังคม, ด้านการยอมรับนับถือ, ด้านการประสานงาน, ด้านการโน้มน้าวจิตใจ, ด้านการมีความคิดริเริ่ม, ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ตามลำดับ

2. ศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีเพศต่างกัน พบว่า ในภาพรวม ด้านการยอมรับนับถือและการ โน้มน้าวจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการประสานงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 และด้านการมีความคิดริเริ่มด้านการเข้าสังคม ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีอายุต่างกัน พบว่าในภาพรวมและทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งแสดงว่า มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 1 คู่ที่แตกต่างกันนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) พบว่าในภาพรวมครูที่มีอายุ ต่ำกว่า 35 ปี มีทัศนะต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าอายุระหว่าง 35-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านประสานงาน ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการเข้าสังคม พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีทัศนะต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน มากกว่าอายุระหว่าง 35-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปีและด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข พบว่า ครูที่มีอายุ มากกว่า 45 ปีมีทัศนะต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าอายุระหว่าง 35-45 ปี และอายุต่ำกว่า 35 ปี

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่าในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการ ยอมรับนับถือ ด้านประสานงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการมีความคิดริเริ่มด้าน การให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งแสดงว่า มีค่าเฉลี่ย มากกว่า 1 คู่ที่แตกต่างกันนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) พบว่า ในภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนะต่อภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-20 ปี และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปีเมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่าด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านการโน้มน้าวจิตใจครูที่มี ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนะต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-20 ปี และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปีด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการเข้า สังคม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนะต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่า ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี และด้านประสานงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนะต่อ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-20 ปี

2.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไขด้านการเข้าสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการให้ความช่วยเหลือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งแสดงว่า มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 1 คู่ที่แตกต่างกันนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยวิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) พบว่า ในภาพรวม ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ พบว่า ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ด้านการเข้าสังคม พบว่า ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มากกว่าครูที่อยู่โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง

3. ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ด้านการมีความคิดริเริ่ม ผู้บริหารจะรับนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว ไม่มีวิธีการดำเนินงานเป็นของตนเองและไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ข้อเสนอแนะ ให้ผู้บริหารมีแนวคิดในการบริหารรูปแบบใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากเดิมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรได้และยังคงปฏิบัติงานด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่หาความรู้เพิ่มเติม ข้อเสนอแนะ ให้ผู้บริหารแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอีกทั้งเพิ่มความถี่ในการนิเทศติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารขาดการปฏิสัมพันธ์กับครู และชุมชน บางครั้งแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ ให้ผู้บริหารเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและชุมชนมากขึ้น แสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในและนอกโรงเรียน ด้านการให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารขาดการนิเทศติดตาม ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ขาดการดูแลเอาใจใส่ครู และเลือกปฏิบัติในบางกรณี ข้อเสนอแนะ ให้ผู้บริหารตระหนักถึงปัญหาพร้อมทั้งแก้ไขและสนับสนุนในความก้าวหน้าของครู ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ผู้บริหารไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นและยกย่องชมเชยต่อความสำเร็จของครู ข้อเสนอแนะ ให้ผู้บริหารสร้างความสนิทสนมเป็นกันเองกับครูตามสถานการณ์และโอกาสอีกทั้งสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีภายในหน่วยงานไม่เอนเอียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ด้านการประสานงาน ผู้บริหารประสานงานในเรื่องต่าง ๆ กับหน่วยงานอื่นยังไม่ดีและการมอบหมายงานยังไม่กระจายตามความสามารถของครู ข้อเสนอแนะ ให้ผู้บริหารมีการประชุม วางแผนก่อนการดำเนินงานเพื่อความชัดเจนทุกครั้งและสนับสนุนครูได้มีการพบปะกับผู้ปกครอง และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และด้านการเข้าสังคม ผู้บริหารไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมงานของชุมชน และก็ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียน เครื่องครัดในการปฏิบัติงานมากเกินไป และขาดความเป็นกันเองในบางเวลาและโอกาส ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนร่วม เข้าร่วมงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามโอกาสและสถานการณ์ที่เหมาะสม

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kunsamrong (2017, p. 94) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mongkolkhamkaow (2015, p. 112) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กับประสิทธิผล

การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการมีความคิดริเริ่มผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของโรงเรียน ทำให้มีการตื่นตัวในเรื่องของการเริ่มงานใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนงาน การกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Takhot (2015, p. 102) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา (ขยายโอกาส) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา (ขยายโอกาส) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไขผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติงาน ย่อมมีการเตรียมความพร้อมในการทำ งานด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง ปรับตนเองในการบริหารจัดการแบบบูรณาการ จึงสามารถให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาที่ดีกับครูได้มีการพัฒนาตนเองด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถช่วยแก้ปัญหาในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chanantho (2014, p. 98) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการยอมรับนับถือ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารที่ดีควรให้การยอมรับ สนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครู ยอมรับฟังความคิดเห็น เหตุผลของครูและผู้ร่วมงาน มีการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ร่วมงานเพื่อผลและประโยชน์สูงสุดของการทำงาน

1.4 ด้านการให้ความช่วยเหลือ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ จะก่อให้เกิดคุณภาพกับนักเรียน และคุณภาพของนักเรียนจะเป็นตัวชี้วัดชี้วัดความเป็นผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร ผู้บริหารจึงมีการให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ร่วมงาน ให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ชี้แนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาส่วนตัวให้กับครูในโรงเรียน มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

1.5 ด้านการโน้มน้าวจิตใจผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำที่มีทักษะในการจูงใจให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนรวมในนโยบาย วิสัยทัศน์พันธกิจ วัตถุประสงค์และแนวทางในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพตามความมุ่งหวังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองมาเป็นผู้ประสานประโยชน์ให้มากที่สุดสอดคล้อง

กับ Thayuko (2014, p. 34) ที่ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายในอนาคตได้สำเร็จคือการโน้มน้าวจิตใจสมาชิกให้เห็นคล้อยตาม ที่สำคัญคือ การทำให้เขาเข้ามามีส่วนสำคัญ มีประโยชน์และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงองค์กร

1.6 ด้านการประสานงาน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ส่วนมากตั้งอยู่ในชุมชนแออัด มีประชากรเป็นคนไทยและอิสลามรวมตัวกัน จำนวนมากผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องติดต่อประสานงานกับสมาคม มูลนิธิหรือหน่วยงาน ต่าง ๆ ผู้ปกครองในการแก้ปัญหาของนักเรียน

1.7 ด้านการเข้าสังคมผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริบทของโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ทำให้ผู้บริหารต้องร่วมสังสรรค์กับผู้ร่วมงานตามโอกาสอันสมควร เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานราชการ สมาคม ชมรม หรือมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันวางแผนในการทำงาน ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีความจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน ทำให้มีความเป็นกันเองในสังคม ชุมชน จึงได้รับการช่วยเหลือในการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย ทำให้เกิดภาวะผู้นำในการทำให้ชุมชนยอมรับนับถือเพื่อระดมทรัพยากรในชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีความแตกต่างในด้านเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการรู้จักปรับปรุงแก้ไขและการประสานงานที่ดี ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Kammayi (2014, p. 91) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่ามีปัญหาทุกด้าน โดยแต่ละด้านจะมีปัญหาและข้อเสนอแนะที่ต่างกันไป ปัญหาได้แก่ ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมงานของชุมชนและไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียน รับนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียวไม่มีวิธีการดำเนินงานเป็นของตนเองและขาดการปฏิสัมพันธ์กับครูและชุมชน ข้อเสนอแนะได้แก่ ใช้การบริหารรูปแบบใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากเดิม แก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์กับครูและชุมชนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริม/สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสู่มืออาชีพ ตามที่ต้นสังกัดมีความต้องการ ที่สามารถเป็นกำลังสำคัญของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี และ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กยังมีความรู้ในระดับต่ำกว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และ

โรงเรียนขนาดกลาง จึงควรให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กได้มีโอกาสพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะ

2. ผู้บริหารควรอุทิศเวลาให้กับการบริหารงานของโรงเรียนควรมีความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการบริหารให้เกิดผลงานอย่างเป็นธรรมและควรมีแผนงานที่ดี

3. ผู้บริหารควรยอมรับแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน สามารถสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง เปิดโอกาสและแสวงหาโอกาสให้ครูได้มีการพัฒนาอาชีพ

4. ผู้บริหารควรยกย่องชมเชยครูที่ปฏิบัติงานดีและประสบความสำเร็จให้ความสำคัญหรือให้เกียรติกับครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน และร่วมรับผิดชอบ เมื่อผู้ร่วมงานทำงานผิดพลาด ภายหลังจากการมอบหมายงาน

5. ผู้บริหารควรให้ความเอาใจใส่ในการจัดหาดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรและบริหารต่าง ๆ ให้กับบุคลากรในโรงเรียน ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการปฏิบัติงานแก่ครู จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6. ผู้บริหารควรมีความสามารถคลี่คลายความตึงเครียดในการประชุมให้มีบรรยากาศที่แจ่มใส มีความสามารถในการเจรจาไกล่เกลี่ยความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันของผู้ร่วมงาน และสามารถใช้ภาษาพูดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

7. ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน จัดให้มีการชี้แจงเพื่อให้ผู้ร่วมงานได้ทราบและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ และสามารถประสานงานให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันปฏิบัติงานร่วมกัน

8. ผู้บริหารควรมีความประพฤติและการปฏิบัติที่น่าเชื่อถือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และสนับสนุนให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือปัจจัย ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

2. ควรได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

3. ควรมีการวิจัยเพื่อการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เขต 3

Reference

- Bunphirom, S. (2009). *Principles of Educational Administration*. Bangkok: Book Point. (in Thai)
- Chantho, T. (2014). *Relationship between Transformational Leadership Traits and Academic Administration of Basic Education Administrators under the Office of Bangkok Secondary Educational Service Area 21*. (Master of Education Thesis). Maha Sarakham Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Ekakul, T. (2000). *Research Methodology in Social and Behavioral Sciences*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat Institute. (in Thai)
- Kajornnan, N. (2009). *Strategic Management*. Bangkok: SE-Education. (in Thai)

- Kammayi, W. (2014). *Transformational Leadership of Basic Education Administrators under the Office of Phitsanulok Primary Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis). North Bangkok University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Kuesa, A. (2012). *Leadership of School Administrators in the Perception of Teachers under the Office of Private Education Commission in Pattani's Thungyandaeng District*. (Master of Education Thesis). Yala Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Kunsamrong, P. (2017). *Development of Creative Leadership among Basic Education Administrators under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area*. (Master of Education Thesis). North Bangkok University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Mongkolkhamkaow, K. (2015). *Transformational Leadership of School Administrators Influencing School Effectiveness under the Office of Samut Prakan Secondary Educational Service Area 6*. (Master of Education Thesis). North Bangkok University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Office of the National Education Commission. (2002). *The 9th National Education Plan (B.E. 2545-2549)*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Takhot, P. (2015). *Leadership of School Administrators in the Perception Teachers in Opportunity Expansion School under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1*. (Master of Education Thesis). North Bangkok University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Thamthong, S. (2011). *Leadership of School Administrators in the Perception of Teachers under the Vibhavadi Academic Group in Bangkok*. (Master of Education Thesis). Phranakhon Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Thayuko, S. (2014). *Transformational Leadership of School Administrators Influencing Learning Organization Practices of Schools under the Office of Pattani Primary Educational Service Area*. (Master of Education Thesis). Yala Rajabhat University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)
- Topinchai, S. (2013). *Leadership of School Administrators in the Perception of Teachers in the Bangbo Academic Group of Samut Prakan Province under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 2*. (Master of Education Thesis). Burapha University, Faculty of Education, Program in Educational Administration. (in Thai)

ผู้เขียน

นางปาริย์ สุวรรณศิริ

นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

124 ถนนทุ่งสง-ห้วยยอด ตำบลที่วัง

อำเภอทุ่งสง นครศรีธรรมราช 80110

E-mail: p.suwankeeree.p@gmail.com

ดร.ละมุน รอดขวัญ

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

124 ถนนทุ่งสง-ห้วยยอด ตำบลที่วัง

อำเภอทุ่งสง นครศรีธรรมราช 80110

E-mail: rodkwan.la@gmail.com

ดร.อัจฉราพรรณ พุ่มผกา

อาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

124 ถนนทุ่งสง-ห้วยยอด ตำบลที่วัง

อำเภอทุ่งสง นครศรีธรรมราช 80110

E-mail: aujcharapun.p@sct.ac.th

